

Framställan till regeringen

121124

Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari

Ämne: Allvarliga hälsorisker kopplade till lågfrekvent buller och infraljud från vindkraftverk - ny beräkningsmetod och regelverk krävs.

Vi vänder oss till er med denna framställan för att uppmärksamma de negativa hälsokonsekvenser som boende nära vindkraftverk upplever på grund av infraljud och lågfrekvent buller, något som inte adresseras tillräckligt i nuvarande regelverk.

Det finns ett växande problem för människor som tvingas bo nära vindkraftsanläggningar, och forskning pekar på allvarliga hälsoeffekter kopplade till exponering av denna typ av ljud.

Mätmetod och forskningens begränsningar

För närvarande används beräkningsmodellen NORD2000 för att beräkna bullernivåerna från vindkraftverk. NORD2000-metoden är otillräcklig eftersom den inte tar hänsyn till de låga frekvenser där infraljudet förekommer. Det betyder att de verkliga buller- och hälsoeffekterna inte framkommer när man använder denna metod.

Nyligen har Uppsala Universitet, under ledning av professor Ken Mattson, vid vindkraftsanläggningar utfört mätningar ner till 1 Hz, som visar att decibelnivåerna kan nå runt 100 dB i dessa låga frekvenser. Dessa nivåer är alarmerande och tyder på en hög bullerbelastning som påverkar människors hälsa på ett djupgående sätt. Det förklarar också varför våra medlemmar rapporterar om hälsoproblem.

Hälsopåverkan på cellulär nivå

Forskning visar att infraljud vid låga frekvenser kan påverka människokroppen på cellulär nivå. Även om infraljudet inte alltid är hörbart för människor, har det en fysiskt påtaglig effekt på kroppens celler och vävnader genom resonans och mikrovibrationer. Sådana effekter kan leda till att cellmembranens integritet äventyras, vilket i sin tur påverkar cellernas funktion.

En långvarig exponering för infraljud kan leda till allvarliga hälsoproblem såsom stress, sömnsvårigheter, ångest och andra fysiska symptom. Förutom dessa direkta

symtom rapporterar våra medlemmar som bor i närheten av vindkraftverk ofta en konstant känsla av tryck och obehag som påverkar vitala organ såsom lungor och hjärta. Forskningen indikerar även att infraljud kan påverka nervsystemet genom att skapa subtila stressreaktioner i kroppen, vilket ytterligare förstärker de negativa hälsoeffekterna.

Förutom internationella rapporter så tog Arbets- och miljömedicin vid Göteborgs universitet på uppdrag av den nationella bullersamordningen, Naturvårdsverket, redan 2017 fram rapporten "Hälsopåverkan av buller inomhus" som säger:

"Lågfrekvent buller har i några studier setts påverka sömn. Med tanke på sömnens vitala betydelse för psykisk och fysisk hälsa är fortsatta studier av sömnpåverkan mycket angeläget för såväl vuxna som barn. Såväl experimentella försök som fältstudier fordras."

Trots vetenskap om NORD 2000 begränsningar och infraljudets negativa påverkan så används den i regelverket som stöd för att visa att vindkraftsbuller inte är en hälsofara. Detta ger en missvisande bild av bullrets faktiska effekter med stora negativa konsekvenser för samhället.

Stora grupper påverkas

Vi har idag dokumenterade fall av personer som vittnar om kraftig påverkan av lågfrekvent ljud och infraljud i närheten av vindkraftverk. Många av dessa människor lider av minskad livskvalitet och hälsoproblem som följer med långvarig exponering för lågfrekvent buller. En del tvingas att lämna sina hem.

Miljötillstånden för vindkraft saknar krav på att mäta faktisk ljudnivå i fält efter driftsättning. I tillstånd för en vindkraftsetablering är det ljudnivån enligt NORD 2000 som är villkoret. Detta innebär att tillsynsmyndigheten, som för övrigt saknar resurser och kunskap för att mäta ljud efter driftsättning i fält, i praktiken saknar funktion, eftersom ljudnivån enligt villkoret återigen beräknas med datasimuleringen NORD 2000.

Detta gör i praktiken drabbade invånare rättslösa när deras hälsa och livskvalitet påverkas av buller från närliggande vindkraftsanläggningar.

**Nuvarande praxis strider mot försiktighetsprincipen i Miljöbalken.
Beslut om vindkraftsetableringar fattas med denna bristfälliga metod och
vindkraftsprojekt får tillstånd trots att de i verkligheten inte uppfyller miljökraven.**

Förslag till åtgärder

1. Utredning och krav på nya bullermätningmetoder:

Ersätta NORD 2000 med en metod som inkluderar lågfrekvent buller och infraljud ner till 1 Hz för mer rättssäkra mätningar. Fram till dess bör NORD 2000 inte kunna användas i tillståndsansökningar för vindkraftsetableringar.

2. Begränsningar för vindkraftverk nära bostadsområden: Införa striktare regler och minimiavstånd mellan vindkraftverk och bostäder, baserat på de verkliga buller- och hälsoeffekterna.

3. Upprätta en stödfond för redan drabbade människor

Drabbade invånare vars hälsa och livskvalitet påverkas av buller från närliggande vindkraftsanläggningar är med dagens regelverk i praktiken rättslösa och har ingen chans till rättvisa.

4. Ytterligare forskning om infraljudets hälsoeffekter:

Stödja och finansiera vidare forskning kring de biologiska effekterna av infraljud, särskilt i områden där människor bor nära vindkraftverk.

Vi ser fram emot återkoppling och att ni agerar för att skapa en rättssäker och hållbar miljö för de människor som tvingas att bo nära vindkraftverk.

**Bilagor: Brev till Riksdagsledamöter för Tidö-partierna och SD och Appendix 1.
Överklagan till Svea Hovrätt av Mark- och Miljödomstolen**

Ordf. Torbjörn Sjödin med styrelse

[Riksföreningen Motvind Sverige](http://motvindverige.org)